

32004R0550

L 96/10

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

31.3.2004.

UREDBA (EZ) br. 550/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 10. ožujka 2004.
o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu
(Uredba o pružanju usluga)
(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

certificiranja s ciljem očuvanja zaštite javnog interesa, u prvom redu u pogledu sigurnosti, te o poboljšanju mehanizama naplate usluga.

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 80. stavak 2.,

(3) Uredbom (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. (Okvirna uredba) ⁽⁵⁾ utvrđuje se okvir za stvaranje jedinstvenog europskog neba.

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

(4) Za stvaranje jedinstvenog europskog neba, treba usvojiti mjere kojima bi se osiguralo sigurno i učinkovito pružanje usluga u zračnoj plovidbi u skladu s organizacijom i korištenjem zračnog prostora kako je to predviđeno Uredbom (EZ) br. 551/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o organizaciji i korištenju zračnog prostora u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o zračnom prostoru) ⁽⁶⁾. Važno je uspostaviti usklađen organizacijski okvir za pružanje takvih usluga kako bi se moglo na odgovarajući način odgovoriti na zahtjeve korisnika zračnog prostora te na siguran i učinkovit način regulirati zračni promet.

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽⁴⁾, u svjetlu zajedničkog teksta koji je 11. prosinca 2003. odobrio Odbor za mirenje,

budući da:

(1) Države članice u različitom su opsegu restrukturirale sektor nacionalnih pružatelja usluga u zračnoj plovidbi povećanjem stupnja njihove samostalnosti i slobode pružanja usluga. U tim novim okolnostima sve je potrebnije osigurati ispunjavanje minimalnih zahtjeva povezanih s javnim interesom.

(5) Pružanje usluga u zračnom prometu, kako je to predviđeno ovom Uredbom, povezano je s izvršavanjem javnih ovlasti koje nisu gospodarske naravi pa stoga ne opravdavaju primjenu pravila o tržišnom natjecanju iz Ugovora.

(2) Izvješće Skupine na visokoj razini za jedinstveno europsko nebo iz studenoga 2000. potvrdilo je potrebu za pravilima na razini Zajednice o uvođenju razlike između reguliranja i pružanja usluga i uvođenja sustava

(6) Države članice odgovorne su za praćenje sigurnog i učinkovitog pružanja usluga u zračnoj plovidbi i za kontrolu pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji moraju ispunjavati zajedničke zahtjeve uspostavljene na razini Zajednice.

⁽¹⁾ SL C 103 E, 30.4.2002., str. 26.

⁽²⁾ SL C 241, 7.10.2002., str. 24.

⁽³⁾ SL C 278, 14.11.2002., str. 13.

⁽⁴⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 3. rujna 2002. (SL C 272 E, 13.11.2003., str. 303.), Zajedničko stajalište Vijeća od 18. ožujka 2003. (SL C 129 E, 3.6.2003., str. 16.) i Stajalište Europskog parlamenta od 3. srpnja 2003. (još nije objavljeno u Službenom listu). Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. siječnja 2004. i Odluka Vijeća od 2. veljače 2004.

(7) Državama članicama treba dopustiti da provjeru toga ispunjavaju li pružatelji usluga u zračnoj plovidbi zajedničke zahtjeve uspostavljene na razini Zajednice, povjere priznatim, tehnički iskusnim organizacijama.

⁽⁵⁾ SL L 96, 31.3.2004., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 96, 31.3.2004., str. 20.

- (8) Neometano djelovanje sustava zračnog prijevoza također zahtijeva primjenu ujednačenih i visokih standarda sigurnosti od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.
- (9) Kako bi se poboljšala raspoloživost kontrolora i poboljšalo međusobno priznavanje licencijski potrebno je donijeti mjere za usklađivanje sustava licenciranja kontrolora.
- (10) Uz jamčenje kontinuiteta pružanja usluga, potrebno je uspostaviti zajednički sustav certificiranja pružatelja usluga u zračnoj plovidbi kojim bi se definirali prava i obveze tih pružatelja usluga i redovito pratilo ispunjavaju li se ti uvjeti.
- (11) Uvjeti certificiranja moraju biti objektivno opravdani, nediskriminirajući, razmjerni, transparentni i sukladni odgovarajućim međunarodnim standardima.
- (12) Kako bi pružatelji usluga u zračnoj plovidbi svoje usluge mogli pružati i u državi članici koja nije država članica u kojoj su dobili svjedodžbu, države članice bi u okviru sigurnosnih zahtjeva trebale međusobno priznavati te svjedodžbe.
- (13) Pružanje usluga komunikacije, plovidbe i nadzora, kao i usluga zrakoplovnog informiranja treba organizirati u skladu s tržišnim uvjetima, uvažavajući pritom posebne značajke takvih usluga i održavajući visoku razinu sigurnosti.
- (14) U interesu sigurnog upravljanja zračnim prometom među državama članicama te za dobrobit korisnika zračnog prostora i putnika, sustavom certificiranja treba predvidjeti okvir koji bi državama članicama omogućio određivanje pružatelja usluga u zračnom prometu bez obzira na to gdje su bili certificirani.
- (15) Države članice bi na temelju analize sigurnosnih pitanja trebale moći odrediti jednog ili više pružatelja meteoroloških usluga za cijeli ili jedan dio zračnog prostora pod njihovom nadležnošću, a da pritom ne trebaju raspisati javni natječaj.
- (16) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi trebali bi odgovarajućim dogovorima uspostaviti i održavati tijesnu suradnju s vojnim tijelima odgovornim za aktivnosti koje bi mogle utjecati na opći zračni promet.
- (17) Računovodstvena evidencija svih pružatelja usluga u zračnoj plovidbi treba biti što transparentnija.
- (18) Uvođenjem usklađenih načela i uvjeta za pristup operativnim podacima trebalo bi olakšati pružanje usluga u zračnoj plovidbi i funkcioniranje korisnika zračnog prostora i zračnih luka u novom okruženju.
- (19) Uvjeti naplate usluga od korisnika zračnog prostora trebaju biti pravični i transparentni.
- (20) Naknade koje plaćaju korisnici trebale bi pružateljima usluga u zračnoj plovidbi i državama članicama pokrivati troškove uređaja i usluga. Visina naknada mora biti razmjerna troškovima te se prilikom njezina određivanja u obzir moraju uzeti ciljevi sigurnosti i gospodarske učinkovitosti.
- (21) Među korisnicima zračnog prostora ne smije biti diskriminacije u pogledu pružanja jednakovrijednih usluga u zračnoj plovidbi.
- (22) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi nude određene uređaje i usluge koji su izravno povezani s letenjem zrakoplova, a čije bi troškove morali naplatiti u skladu s načelom „korisnik plaća”, što znači da bi korisnici zračnog prostora trebali platiti troškove koje stvaraju na samom mjestu uporabe ili što je moguće bliže tom mjestu.
- (23) Važno je osigurati transparentnost troškova koji proizlaze iz uporabe takvih uređaja i usluga. Sukladno tome, korisnicima zračnog prostora trebalo bi objasniti svaku promjenu u sustavu ili visini naknada; takve promjene ili ulaganja koje predlažu pružatelji usluga u zračnoj plovidbi trebalo bi objasniti u okviru razmjene informacija između njihovih upravnih tijela i korisnika zračnog prostora.
- (24) Potrebno je utvrditi okvir za moduliranje naknada kako bi se postiglo maksimalno povećanje kapaciteta cjelokupnog sustava. Financijski poticaji mogu biti koristan način ubrzanja uvođenja zemaljske opreme ili opreme smještene na zrakoplovu koja povećava kapacitet, nagrađivanja visoke učinkovitosti ili otklanjanja smetnji zbog odabira manje poželjnih ruta.

- (25) U okviru tih prihoda kojima se ostvaruje primjeren povrat uložених sredstava te u izravnoj povezanosti s uštedama koje proizlaze iz poboljšane učinkovitosti, Komisija bi trebala razmotriti mogućnost stvaranja rezervnih sredstava namijenjenih smanjenju učinka iznenađenog povećanja visine naknada na korisnike zračnog prostora u razdobljima smanjenog prometa.
- (26) Komisija bi trebala ispitati mogućnost uspostave sustava privremene financijske potpore mjerama za povećanje kapaciteta europskog sustava kontrole zračnog prometa u cjelini.
- (27) Komisija bi u suradnji s Eurocontrolom, nacionalnim nadzornim tijelima i korisnicima zračnog prostora trebala redovito nadzirati određivanje i naplatu naknada od korisnika zračnog prostora.
- (28) Ne dovodeći u pitanje organizaciju sustava za praćenje i objavu podataka o poslovanju pružatelja usluga zračne plovidbe te zbog posebne osjetljivosti informacija o tim pružateljima usluga, nacionalna nadzorna tijela ne bi trebala otkrivati podatke na koje se odnosi obveza čuvanja poslovne tajne,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene i cilj

1. Unutar područja primjene Okvirne uredbe, ova se Uredba odnosi na pružanje usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu. Cilj je ove Uredbe utvrditi zajedničke zahtjeve za sigurno i učinkovito pružanje usluga u zračnoj plovidbi u Zajednici.

2. Ova se Uredba primjenjuje na pružanje usluga u zračnoj plovidbi za opći zračni promet, u skladu s Okvirnom uredbom i njezinim područjem primjene.

Članak 2.

Zadaće nacionalnih nadzornih tijela

1. Nacionalna nadzorna tijela navedena u članku 4. Okvirne uredbe osiguravaju odgovarajući način nadzora nad primjenom

ove Uredbe, posebno u pogledu sigurnog i učinkovitog rada pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji pružaju usluge u zračnom prostoru koji je u nadležnosti države članice koja je dotično tijelo imenovala ili ustanovila.

2. Radi toga svako nacionalno nadzorno tijelo organizira odgovarajuće inspekcijske nadzore i preglede kako bi provjerilo poštuju li se zahtjevi iz ove Uredbe. Dotični pružatelji usluga u zračnoj plovidbi olakšavaju obavljanje tog posla.

3. U vezi s funkcionalnim blokovima zračnog prostora koji su u nadležnosti više od jedne države članice, dotične države članice sklapaju, kako je to predviđeno ovim člankom, sporazum o nadzoru pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji pružaju usluge u vezi s tim blokovima. Države članice mogu, kako je to predviđeno ovim člankom, sklopiti sporazum o nadzoru pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji pružaju usluge u državi članici različitoj od one u kojoj pružatelj usluga ima svoje glavno mjesto poslovanja.

4. Nacionalna nadzorna tijela dogovorit će tijesnu međusobnu suradnju kako bi osigurala odgovarajući nadzor pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji imaju valjanu svjedodžbu iz jedne države članice, a pružaju usluge u zračnom prostoru pod nadležnošću druge države članice. Takva suradnja uključuje dogovore o postupanju u slučajevima nepoštovanja zajedničkih zahtjeva utvrđenih u članku 6. ili uvjeta iz Priloga II.

Članak 3.

Priznate organizacije

1. Nacionalna nadzorna tijela mogu odlučiti u cijelosti ili djelomično prenijeti inspekcijski nadzor i preglede navedene u članku 2. stavku 2. na priznate organizacije koje ispunjavaju zahtjeve iz Priloga I.

2. Ovlaštenje koje je izdalo nacionalno nadzorno tijelo vrijedi u cijeloj Zajednici tijekom razdoblja od tri godine s mogućnošću njegova produljenja. Nacionalna nadzorna tijela mogu svakoj priznatoj organizaciji koja se nalazi u Zajednici narediti da poduzme takve inspekcijske nadzore i preglede.

Članak 4.

Sigurnosni zahtjevi

U skladu s postupkom navedenim u članku 5. stavku 3. Okvirne uredbe, Komisija utvrđuje i usvaja Eurocontrolove sigurnosne regulatorne zahtjeve (ESARR), kao i njihove naknadne izmjene u okviru ove Uredbe, koji na temelju prava Zajednice postaju obvezujući. Pozivanje na te ESARR-e objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Licenciranje kontrolora

Nakon stupanja ove Uredbe na snagu Komisija što je prije moguće podnosi, kad je to potrebno, prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću o licenciranju kontrolora.

POGLAVLJE II.

PRAVILA O PRUŽANJU USLUGA

Članak 6.

Zajednički zahtjevi

Zajednički zahtjevi o pružanju usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se u skladu s postupkom navedenim u članku 5. stavku 3. Okvirne uredbe. Zajednički zahtjevi uključuju sljedeće elemente:

- tehničku i operativnu osposobljenost i prikladnost,
- sustave i postupke za upravljanje sigurnošću i kvalitetom,
- sustave izvješćivanja,
- kvalitetu usluga,
- financijsku sposobnost,
- osiguranje od odgovornosti i rizika,
- vlasničku i organizacijsku strukturu, uključujući sprečavanje sukoba interesa,
- ljudske resurse, uključujući odgovarajuće planove zapošljavanja,
- zaštitu.

Članak 7.

Izdavanje svjedodžbi pružateljima usluga u zračnoj plovidbi

1. Države članice izdaju svjedodžbe za pružanje svih usluga u zračnoj plovidbi u Zajednici.

2. Zahtjevi za izdavanje svjedodžbi podnose se nacionalnom nadzornom tijelu države članice u kojoj podnositelj zahtjeva ima glavno mjesto poslovanja i, ako postoji, registrirano sjedište.

3. Nacionalna nadzorna tijela izdaju svjedodžbe pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, ako oni ispunjavaju zajedničke zahtjeve navedene u članku 6. Svjedodžbe se mogu izdavati pojedinačno za svaku vrstu usluge u zračnoj plovidbi kako je utvrđeno u članku 2. Okvirne uredbe, ili za paket takvih usluga, među ostalim, kada pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, bez obzira na svoj pravni status, održava i upravlja vlastitim komunikacijskim, plovidbenim i nadzornim sustavima. Svjedodžbe se redovito provjeravaju.

4. Svjedodžbama se utvrđuju prava i obveze pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, uključujući nediskriminirajući pristup korisnika zračnog prostora tim uslugama, s posebnim naglaskom na sigurnost. Na izdavanje svjedodžbi primjenjuju se samo uvjeti navedeni u Prilogu II. Takvi uvjeti moraju biti objektivno opravdani, nediskriminirajući, proporcionalni i transparentni.

5. Neovisno o stavku 1., države članice mogu dopustiti pružanje usluga u zračnoj plovidbi u cijelom zračnom prostoru u njihovoj nadležnosti ili dijelu tog zračnog prostora bez izdavanja svjedodžbe kada takve usluge pružatelj u prvom redu nudi za letove zrakoplova koji ne spadaju u opći zračni promet. U tim slučajevima dotična država članica obavješćuje Komisiju i druge države članice o svojoj odluci i mjerama poduzetima kako bi se osigurala najveća moguća sukladnost sa zajedničkim zahtjevima.

6. Ne dovodeći u pitanje članak 8. te podložno članku 9., izdavanje svjedodžbe omogućuje pružateljima usluga zračne plovidbe da svoje usluge nude drugim pružateljima usluga zračne plovidbe, korisnicima zračnog prometa i zračnim lukama u Zajednici.

7. Nacionalna nadzorna tijela nadziru ispunjavanje zajedničkih zahtjeva i uvjeta u vezi s izdavanjem svjedodžbi. Detaljne informacije o tom praćenju uključuju se u godišnja izvješća koja države članice dostavljaju u skladu s člankom 12. stavkom 1. Okvirne uredbe. Ako nacionalno nadzorno tijelo utvrdi da imatelj svjedodžbe više ne ispunjava takve zahtjeve ili uvjete, poduzima odgovarajuće mjere, osiguravajući pritom kontinuitet usluga. Takve mjere mogu uključivati poništenje svjedodžbe.

8. Država članica priznaje svaku svjedodžbu koju druga država članica izda u skladu s ovim člankom.

9. U izvanrednim okolnostima, države članice mogu usklađivanje s ovim člankom odgoditi za šest mjeseci od datuma koji proizlazi iz članka 19. stavka 2. Države članice o takvoj odgodi obavješćuju Komisiju, navodeći pritom svoje razloge.

Članak 8.

Određivanje pružatelja usluga u zračnom prometu

1. Države članice osiguravaju pružanje usluga u zračnom prometu na isključivoj osnovi unutar određenih blokova zračnog prostora koji je u njihovoj nadležnosti. U tu svrhu, države članice određuju pružatelja usluga u zračnom prometu koji ima valjanu svjedodžbu u Zajednici.

2. Države članice utvrđuju prava i obveze koje tako određeni pružatelji usluga moraju ispunjavati. Te obveze mogu uključivati uvjete u vezi s pravovremenim davanjem relevantnih informacija koje omogućavaju identifikaciju svih letova zrakoplova u zračnom prostoru koji je u njihovoj nadležnosti.

3. Države članice imaju diskrecijske ovlasti prilikom izbora pružatelja usluga pod uvjetom da taj pružatelj usluga ispunjava zahtjeve i uvjete iz članaka 6. i 7.

4. U pogledu funkcionalnih blokova zračnog prostora uspostavljenih u skladu s člankom 5. Uredbe o zračnom prostoru koji se prostiru zračnim prostorom koji je u nadležnosti više od jedne države članice, dotične države članice zajedno određuju jednog ili više pružatelja usluga u zračnom prometu najmanje mjesec dana prije uspostave bloka zračnog prostora.

5. Države članice odmah obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim odlukama u okviru ovog članka u vezi

s određivanjem pružatelja usluga u zračnom prometu u određenim blokovima zračnog prostora koji je u njihovoj nadležnosti.

Članak 9.

Određivanje pružatelja meteoroloških usluga

1. Države članice mogu odrediti pružatelja meteoroloških usluga koji na isključivoj osnovi u cijelosti ili djelomično osigurava meteorološke podatke za cijeli zračni prostor ili dio zračnog prostora u njihovoj nadležnosti, pritom uzimajući u obzir sigurnosne aspekte.

2. Države članice odmah obavješćuju Komisiju i druge države članice o svakoj odluci u okviru ovog članka u vezi s određivanjem pružatelja meteoroloških usluga.

Članak 10.

Odnosi među pružateljima usluga

1. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi mogu koristiti usluge drugih pružatelja usluga certificiranih u Zajednici.

2. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi formalizirat će svoje radne odnose pisanim sporazumima ili jednakovrijednim pravnim dogovorima kojima će definirati posebne dužnosti i funkcije svakog pružatelja usluga i koji će omogućiti razmjenu operativnih podataka između svih pružatelja usluga ako se ti podaci odnose na opći zračni promet. O tim dogovorima potrebno je obavijestiti nacionalno nadzorno tijelo ili dotična nadležna tijela.

3. U slučajevima pružanja usluga u zračnom prometu potrebno je odobrenje dotičnih država članica. U slučajevima pružanja meteoroloških usluga, potrebno je odobrenje dotičnih država članica ako su one odredile pružatelja usluga na isključivoj osnovi u skladu s člankom 9. stavkom 1.

Članak 11.

Odnosi s vojnim tijelima

U okviru zajedničke prometne politike države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi između nadležnih civilnih i vojnih tijela osigurale sklapanje pisanih sporazuma ili jednakovrijednih pravnih dogovora u pogledu upravljanja određenim blokovima zračnog prostora.

Članak 12.

Transparentnost računovodstvenih podataka

1. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi dužni su, bez obzira na svoj vlasnički sustav ili pravno uređenje, sastavljati, podnositi na reviziju i objavljivati računovodstvena izvješća. Ta računovodstvena izvješća trebaju biti u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima koje je donijela Zajednica. Kada zbog pravnog statusa pružatelja usluga potpuna sukladnost s međunarodnim računovodstvenim standardima nije moguća, pružatelj usluga nastojat će takvu sukladnost postići u najvećoj mogućoj mjeri.

2. U svim slučajevima, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi objavljuju godišnje financijsko izvješće te se redovito podvrgavaju neovisnoj reviziji.

3. Kada pružatelji usluga u zračnoj plovidbi pružaju paket usluga, u svojim će internim računovodstvenim evidencijama specificirati odgovarajuće troškove i prihode usluga u zračnoj plovidbi koje će raščlaniti u skladu s Eurocontrolovim načelima za utvrđivanje baze troškova rutnih naknada i izračun jediničnih cijena te će, prema potrebi, voditi konsolidirane računovodstvene izvještaje za druge usluge koje nisu povezane sa zračnom plovidbom, kao što bi to morali činiti da dotične usluge pružaju zasebna poduzeća.

4. Države članice određuju nadležna tijela koja imaju pravo pristupa u računovodstvene izvještaje pružatelja usluga koji usluge pružaju u zračnom prostoru u njihovoj nadležnosti.

5. Države članice mogu primijeniti prijelazne odredbe članka 9. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda ⁽¹⁾ na pružatelje usluga u zračnoj plovidbi na koje se ta Uredba odnosi.

Članak 13.

Pristup podacima i zaštita podataka

1. Što se tiče općeg zračnog prometa, relevantni operativni podaci razmjenjuju se u stvarnom vremenu između svih pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora i zračnih luka kako bi se zadovoljile njihove operativne potrebe. Ti se podaci koriste samo u operativne svrhe.

2. Pristup relevantnim operativnim podacima odobrava se na nediskriminirajućoj osnovi odgovarajućim tijelima, certificiranim pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, korisnicima zračnog prostora i zračnim lukama.

3. Certificirani pružatelji usluga, korisnici zračnog prostora i zračne luke utvrđuju standardne uvjete pristupa njihovim relevantnim operativnim podacima, osim onima navedenima u stavku 1. Takve standardne uvjete odobravaju nacionalna nadzorna tijela. Detaljna pravila o takvim uvjetima utvrđuju se, prema potrebi, u skladu s postupkom navedenim u članku 5. stavku 3. Okvirne uredbe.

POGLAVLJE III.

SUSTAV NAKNADA

Članak 14.

Općenito

U skladu sa zahtjevima iz članka 15. i 16. potrebno je razviti sustav naknada za usluge u zračnoj plovidbi koji doprinosi postizanju veće transparentnosti u pogledu određivanja visine, uvođenja i naplate naknada od korisnika zračnog prostora. Taj sustav mora biti u skladu i s člankom 15. Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu iz 1944. godine, kao i s Eurocontrolovim sustavom naplate rutnih naknada.

Članak 15.

Načela

1. Sustav naknada temelji se na izračunu troškova usluga u zračnoj plovidbi, koje pružatelji usluga snose u korist korisnika zračnog prostora. Tim se sustavom ti troškovi raspoređuju među kategorijama korisnika.

2. Pri utvrđivanju baze troškova naknada primjenjuju se sljedeća načela:

(a) trošak koji se dijeli među korisnicima zračnog prostora jest cjelokupni trošak pružanja usluga u zračnoj plovidbi, uključujući odgovarajuće iznose kamata na kapitalna ulaganja i amortizaciju sredstava, kao i troškove održavanja, rada, vođenja i uprave;

(b) troškovi koje s tim u vezi treba uzeti u obzir su procijenjeni troškovi uređaja i usluga predviđenih i stavljenih u uporabu u skladu s ICAO-ovim regionalnim planom zračne plovidbe za europsku regiju. Ti troškovi mogu uključivati i troškove nacionalnih nadzornih tijela i/ili priznatih organizacija, kao i

⁽¹⁾ SL L 243, 11.9.2002., str. 1.

- druge troškove koje imaju odgovarajuće države članice i pružatelj usluge u vezi s pružanjem usluga u zračnoj plovidbi;
- (c) trošak različitih usluga u zračnoj plovidbi utvrđuje se zasebno, kako je predviđeno člankom 12. stavkom 3.;
- (d) uzajamno subvencioniranje među različitim uslugama u zračnoj plovidbi dopušteno je samo kada je ono opravdano iz objektivnih razloga i ako se jasno identificira;
- (e) osigurana je transparentnost baze troškova za utvrđivanje naknada. Pružatelji usluga moraju donijeti provedbena pravila o pružanju informacija kako bi se omogućila kontrola njihovih prognoza, stvarnih troškova i prihoda. Nacionalna nadzorna tijela, pružatelji usluga, korisnici zračnog prostora, Komisija i Eurocontrol redovito razmjenjuju informacije.
3. Ne dovodeći u pitanje Eurocontrolov sustav naplate rutnih naknada, pri utvrđivanju naknada u skladu sa stavkom 2., države članice pridržavaju se sljedećih načela:
- (a) naknade za raspoloživost usluga u zračnoj plovidbi određuju se na nediskriminirajući način. Pri zaračunavanju naknada za korištenje iste usluge ne smije se činiti nikakva razlika među različitim korisnicima zračnog prostora s obzirom na njihovu nacionalnost ili kategoriju kojoj pripadaju;
- (b) mogu se dopustiti izuzeća određenih korisnika, posebno lakih i državnih zrakoplova, pod uvjetom da se trošak takvih izuzeća ne prenosi na druge korisnike;
- (c) usluge u zračnoj plovidbi mogu ostvariti dostatne prihode koji premašuje sve izravne i neizravne operativne troškove i osiguravaju odgovarajući povrat sredstava kojim se doprinosi financiranju potrebnih kapitalnih poboljšanja;
- (d) naknade odražavaju troškove usluga u zračnoj plovidbi i uporabe navigacijskih uređaja koji su na raspolaganju korisnicima zračnog prostora, pri čemu se u obzir uzimaju relativni proizvodni kapaciteti različitih tipova zrakoplova;
- (e) naknade potiču sigurno, učinkovito i uspješno pružanje usluga u zračnoj plovidbi u svrhu postizanja visoke razine sigurnosti i troškovne učinkovitosti, kao i pružanje integriranih usluga. U tom smislu takve naknade mogu se koristiti kako bi se osiguralo sljedeće:
- mehanizmi, uključujući poticaje koji se sastoje od financijskih dobiti i gubitaka kako bi se pružatelji usluga u zračnoj plovidbi i/ili korisnici zračnog prostora potakli da doprinesu poboljšanjima u upravljanju protokom zračnog prometa, kao što su povećanje kapaciteta i smanjenje kašnjenja uz održavanje optimalne razine sigurnosti. Odluka o primjeni tih mehanizama u isključivoj je nadležnosti svake države članice,
 - prihodi za financiranje projekata namijenjenih pružanju potpore određenim kategorijama korisnika zračnog prostora i/ili pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, kako bi se poboljšali sveukupna infrastruktura zračne plovidbe, pružanje usluga u zračnoj plovidbi i korištenje zračnog prostora.
4. Provedbena pravila u područjima na koja se odnose stavci 1., 2. i 3. utvrđuju se u skladu s postupkom navedenim u članku 8. Okvirne uredbe.

Članak 16.

Nadzor sustava naknada

1. Komisija trajno nadzire usklađenosti načela i pravila navedenih u člancima 14. i 15., djelujući u suradnji s državama članicama. Komisija nastoji uspostaviti mehanizme potrebne za korištenje Eurocontrolovog stručnog znanja i iskustva.
2. Komisija na vlastitu inicijativu ili na zahtjev jedne ili više država članica koje smatraju da se gore navedena načela i pravila nisu propisno primijenila provodi istragu u vezi sa svakim navodnim nepoštovanjem ili neprimjenom navedenih načela i/ili pravila. U roku dva mjeseca od primitka zahtjeva te nakon što sasluša dotičnu državu članicu i savjetuje se s Odborom za jedinstveno europsko nebo u skladu s postupkom navedenim u članku 5. stavku 2. Uredbe, Komisija donosi odluku o primjeni članka 14. i 15. i odlučuje može li se dotična praksa nastaviti.
3. Komisija o svojoj odluci obavješćuje države članice i, ako je to u njegovu pravnu interesu, pružatelja usluga. Svaka država članica može u roku mjesec dana odluku Komisije uputiti Vijeću. Vijeće može u roku mjesec dana kvalificiranom većinom donijeti drukčiju odluku.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Prilagodba tehničkom napretku

1. Radi prilagodbe tehničkom napretku, prilozi se mogu izmijeniti u skladu s postupkom navedenim u članku 5. stavku 3. Okvirne uredbe.

2. Komisija objavljuje provedbena pravila donesena na temelju ove Uredbe u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 18.

Povjerljivost

1. Niti nacionalna nadzorna tijela koja postupaju u skladu sa svojim nacionalnim pravom, niti Komisija ne smiju otkriti informacije povjerljive naravi, posebno informacije o pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, njihovim poslovnim odnosima ili njihovim troškovnim stavkama.

2. Stavak 1. ne dovodi u pitanje pravo nacionalnih nadzornih tijela da otkriju informacije kada su one nužne za ispunjenje njihovih dužnosti, u kojem slučaju takvo otkrivanje mora biti proporcionalno i mora uvažiti legitimne interese pružatelja usluga u zračnoj plovidbi u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni.

3. Osim toga, stavak 1. ne sprečava otkrivanje informacija, osim onih povjerljive naravi, o uvjetima i uspješnosti pružanja usluga.

Članak 19.

Stupanje na snagu

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Međutim, članci 7. i 8. stupaju na snagu godinu dana od dana objave zajedničkih zahtjeva navedenih u članku 6., u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 10. ožujka 2004.

Za Europski parlament
Predsjednik
P. COX

Za Vijeće
Predsjednik
D. ROCHE

PRILOG I.

ZAHTEVI KOJI SE PRIMJENJUJU NA PRIZNATE ORGANIZACIJE

Priznata organizacija:

- mora biti sposobna na temelju dokumenata dokazati da ima bogato iskustvo u ocjenjivanju javnopravnih i privatnopravnih subjekata u području zračnog prijevoza, posebno pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, i u drugim sličnim područjima na koja se ova Uredba odnosi,
 - mora imati opsežna pravila i propise za redoviti inspekcijski nadzor prethodno spomenutih subjekata koje objavljuje i kontinuirano unapređuje i dopunjuje u okviru programa istraživanja i razvoja,
 - ne smije biti pod nadzorom pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, rukovodećih tijela zračnih luka ili drugih subjekata koji se komercijalno bave pružanjem usluga u zračnoj plovidbi ili zračnog prijevoza,
 - mora raspolagati tehničkim, rukovodećim i istraživačkim osobljem te osobljem za pružanje potpore u broju koji je dostatan za obavljanje svih njezinih zadaća,
 - mora biti vođena i upravljana na način koji osigurava povjerljivost informacija koje zahtijeva uprava,
 - mora biti spremna pružati relevantne informacije odgovarajućem nacionalnom nadzornom tijelu,
 - mora definirati i dokumentima dokazati svoju politiku, njezine ciljeve i predanost postizanju kvalitete te se morala pobrinuti da se njezina politika razumije, provodi i poštuje na svim razinama u organizaciji,
 - mora razviti, provesti i održavati učinkovit sustav unutarnje kvalitete koji se temelji na odgovarajućim dijelovima međunarodno priznatih standarda kvalitete i koji je u skladu s normama EN 45004 (inspekcijska nadzorna tijela) i EN 29001, kako su protumačeni u Zahtjevima certifikacijske sheme za sustav kvalitete IACS-a,
 - mora svoj sustav kvalitete certificirati kod neovisnog revizorskog tijela kojega su priznala nadležna tijela države članice u kojoj ima sjedište.
-

PRILOG II.

UVJETI KOJI SE PRILAŽU SVJEDODŽBAMA

1. Svjedodžbe sadrže sljedeće informacije:
 - (a) nacionalno nadzorno tijelo koje izdaje svjedodžbu;
 - (b) podnositelj zahtjeva (naziv i adresa);
 - (c) usluge za koje je svjedodžba izdana;
 - (d) izjava da podnositelj zahtjeva ispunjava zajedničke zahtjeve, definirane u članku 6. ove Uredbe;
 - (e) datum izdavanja i rok valjanosti svjedodžbe.

 2. Dodatni uvjeti priloženi svjedodžbama mogu se, prema potrebi, odnositi na sljedeće:
 - (a) nediskriminirajući pristup uslugama za korisnike zračnog prostora i potrebna razina učinkovitosti takvih usluga, uključujući razine sigurnosti i interoperabilnosti;
 - (b) operativne specifikacije za određene usluge;
 - (c) rok do kojega je potrebno pružiti usluge;
 - (d) različita operativna oprema koja se treba koristiti u okviru određenih usluga;
 - (e) odvajanje ili ograničavanje onih usluga koje nisu povezane s uslugama zračne plovidbe;
 - (f) ugovori, sporazumi ili drugi dogovori između pružatelja usluge i treće strane, a koji se odnose na uslugu(-e);
 - (g) pružanje informacija koje se opravdano zahtijevaju za provjeru sukladnosti usluga sa zajedničkim zahtjevima, uključujući operativne planove, financijske i operativne podatke i veće izmjene koje utječu na vrstu i/ili opseg pruženih usluga u zračnoj plovidbi;
 - (h) drugi pravni uvjeti koji nisu specifični za usluge u zračnoj plovidbi, poput onih koji se odnose na privremeno oduzimanje ili trajno oduzimanje svjedodžbe.
-